

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

*ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal*

**2025
oktyabr**

**TOSHKENT SHAHRIDAGI TURIN
POLITEXNIKA UNIVERSITETI**
– **Xalqaro ilmiy-amaliy onlayn
konferensiya materiallari to'plami**

**“GLOBAL RAQAMLI INTEGRATSIYALASHUV:
2030-YILGACHA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA
TEXNOLOGIK VA INDUSTRIAL SANOATNI RIVOJLANTIRISH
ORQALI MIKRO VA MAKROIQTISODIY BARQAROR
O'SISHNI TA'MINLASH DOLZARBLIGI”**

**“GLOBAL DIGITAL INTEGRATION: THE RELEVANCE OF
ENSURING MICRO AND MACROECONOMIC SUSTAINABLE
GROWTH THROUGH TECHNOLOGICAL AND INDUSTRIAL
DEVELOPMENT IN THE TRANSITION TO A GREEN
ECONOMY BY 2030”**

**«ГЛОБАЛЬНАЯ ЦИФРОВАЯ ИНТЕГРАЦИЯ:
АКТУАЛЬНОСТЬ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО
МИКРО- И МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА ЧЕРЕЗ
РАЗВИТИЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ И ИНДУСТРИАЛЬНОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ В ПЕРЕХОДЕ К ЗЕЛЁНОЙ
ЭКОНОМИКЕ К 2030 ГОДУ»**

7-MAXSUS SON

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr.
2025-yil, 15-oktyabr.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ixamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

ASSESSING RISKS IN BANKING ACTIVITIES TO ENHANCE THE EFFICIENCY OF FINANCIAL SERVICES	21
Saidov Jasurbek Latipbayevich	
MECHANISMS OF THE IMPACT OF STATE BUDGET REVENUES AND EXPENDITURES ON ECONOMIC GROWTH.....	24
Sheraliyev Nurbek Jumanazarovich	
O'QUVCHI VA TALABALARDA HUQUQIY MADANIYATINI TA'LIM JARAYONIDA YUKSALTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI VA TAMOIYILLARI	27
Mansurova Zilola Akromxonovna	

O'QUVCHI VA TALABALARDA HUQUQIY MADANIYATINI TA'LIM JARAYONIDA YUKSALTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI VA TAMOYILLARI

Mansurova Zilola Akromxonovna

Toshkent shahar Yashnobod tumani
161- sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining
"Davlat va huquq asoslari" fani o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu tezisdagi o'quvchi va talabalar huquqiy madaniyatini yuksaltirishning asosiy yo'nalishlari va tamoyillari ilmiy asosda yoritilgan. Muallif huquqiy ong, tarbiya va ta'lim o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni ko'rsatadi hamda o'quvchilarda ijobiy huquqiy xulq-atvorni shakllantirishda ta'lim muassasalari, oila va jamiyatning o'rnini tahlil qiladi. Shuningdek, yoshlar o'rtasida huquqiy savodxonlikni oshirish, huquqiy nigilizmga qarshi kurashish va fuqarolik mas'uliyatini kuchaytirish bo'yicha samarali yondashuvlar taklif etilgan.

Kalit so'zlar: huquqiy madaniyat, huquqiy ong, huquqiy tarbiya, huquqiy savodxonlik, yoshlar, ta'lim jarayoni.

Abstract. This thesis substantiates the main directions and principles for improving the legal culture of students and pupils. The author highlights the interrelation between legal awareness, education, and upbringing, emphasizing the role of the family, school, and society in developing lawful behavior among youth. The study proposes effective approaches to increasing legal literacy, counteracting legal nihilism, and strengthening civic responsibility.

Keywords: legal culture, legal awareness, legal education, legal literacy, youth, educational process.

Аннотация. В тезисе научно обоснованы основные направления и принципы повышения правовой культуры учащихся и студентов. Автор раскрывает взаимосвязь между правовым сознанием, воспитанием и образованием, анализирует роль семьи, школы и общества в формировании законопослушного поведения молодежи. Также предложены эффективные подходы к повышению правовой грамотности, противодействию правовому нигилизму и укреплению гражданской ответственности.

Ключевые слова: правовая культура, правовое сознание, правовое воспитание, правовая грамотность, молодежь, образовательный процесс.

KIRISH

Voyaga yetmaganlarning huquqiy madaniyati - bu o'smarning qonunga bo'lgan munosabatini, qonunga muvofiq harakat qilish qobiliyatini belgilovchi bilim, e'tiqod va ko'nikmalar darajasidir. U maqsadli huquqiy ta'lim orqali shakllanadi va huquqni bilish (kognitiv komponent), qonunga hurmatli munosabatni rivojlantirish (motivatsion-baholovchi komponent), hayotda huquqiy normalarga rioya qilish qobiliyatini (faoliyat komponenti) o'z ichiga oladi. Uning rivojlanishida oila, maktab, ommaviy axborot vositalari va ijtimoiy muhit asosiy rol o'ynaydi.

Huquqiy madaniyatning tarkibiy qismlari:

Kognitiv (bilim): qonunchilik asoslarini, huquqiy normalar va tamoyillarni tushunish;

Motivatsion-baholovchi (e'tiqodlar): qonunni hurmat qilish, uning zarurligini anglash, qonunga qadriyat sifatida munosabatda bo'lish va ijobiy huquqiy munosabatlarni rivojlantirish;

Faoliyat (xulq-atvor): huquqiy bilimlarni amaliyotda qo'llash qobiliyati, qonuniy xulq-atvor va jamiyatning huquqiy hayotida faol ishtirok etish.

Huquqiy madaniyatning shakllanish omillari:

Ijtimoiy muhit: jamiyatning iqtisodiy va siyosiy rivojlanish darajasi, atrof-muhitdagi jinoyatchilik darajasi;

Davlat siyosati: ta'lim, tarbiya va huquqiy siyosat;

Axborot resurslari: OAV, internet va boshqa manbalarda axborotning mavjudligi;

Oila: ota-onalar bilan munosabatlar va ularning huquqiy madaniyati;

Maktab: huquqiy ta'lim sifati, jumladan, ijtimoiy fanlar va huquq darslari, shuningdek, maktabdan tashqari mashg'ulotlar;

Atrof-muhit: norasmiy guruhlarining ham qonuniy, ham qonunga qarshi ta'siri;

Huquqni muhofaza qilish tizimi: huquqni muhofaza qiluvchi organlarning qonuniy va samarali faoliyati, huquq-tartibotni ta'minlash.

Hozirgi kunda jamiyatimizda yuz berayotgan ayrim voqealar yoshlar o'rtasidagi huquqiy ong va huquqiy madaniyatning yetarli darajada rivojlanmaganidan dalolat beradi. Jamiyatimiz hayotining deyarli barcha sohalarida nigilizm kuchayib, aholining salmoqli qismi, jumladan, yoshlar tomonidan o'rnatilgan me'yor va xulq-atvor qoidalariga e'tibor berilmayapti. Voyaga yetmaganlarning huquqiy ongidagi deformatsiyalar jinoiy huquqbuzarliklar sodir etishda, shuningdek, yoshlarning radikal va ekstremistik guruhlariga a'zo bo'lishida namoyon bo'lmoqda.

O'quvchilarning ommaviy ongida xulq-atvor o'zgarib, jamiyatdagi xulq-atvor normalari va qoidalari haqidagi tasavvurlar o'zgarib bormoqda. Jamiyatdagi salbiy huquqiy ong, yoshlar o'rtasida huquqiy savodsizlik va nigilizmning kuchayishi bevosita huquqiy tarbiyadagi kamchiliklar bilan bog'liqdir.

Shaxsning yuksak huquqiy madaniyati — huquqiy davlat va fuqarolik jamiyati mavjudligining zaruriy shartidir. Huquqiy madaniyat, o'z navbatida, subyektlarning xulq-atvori uchun chegaralarni belgilashga yordam beradi hamda qonun ustuvorligi va ijtimoiy adolatni mustahkamlaydi. Huquqiy madaniyat darajasini oshirish jinoyatlar, jumladan, voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etiladigan jinoyatlar kamayishiga xizmat qiladi.

Huquqiy madaniyatning o'ziga xosligi shundan iboratki, u huquqiy tizim va jamiyat huquqiy ongining rivojlanishi hamda faoliyatini aks ettiradi va qonun ustuvorligining asosiy qadriyati sifatida xizmat qiladi.

Hozirgi vaqtda huquqiy madaniyatning ko'plab tasniflari mavjud. Masalan, I.A. Ivannikov shaxsning huquqiy madaniyatini "uning huquqiy bilim darajasi va kundalik hayotda qonunga munosabati" deb ta'riflaydi.

Shaxsning huquqiy madaniyati darajasiga bir qator omillar ta'sir ko'rsatadi: ommaviy axborot vositalari orqali tarqatilayotgan axborot, huquqiy normalarga qadriyat sifatida munosabat darajasi, huquqiy normalarni amalda qo'llay olish qobiliyati va tajribasi. Ta'kidlaganimizdek, muayyan shaxsning huquqiy madaniyatining rivojlanish darajasiga jamiyatda o'rnatilgan qonunga nisbatan qadriyatli munosabat hamda xulq-atvor normalari katta ta'sir ko'rsatadi.

Huquqiy madaniyat mazmuni bir qator fundamental funksiyalarni o'z ichiga oladi: kognitiv-transformativ, tartibga soluvchi, tarbiyaviy, baholovchi va prognostik. Huquqiy madaniyat ushbu funksiyalar tizimi orqali ijtimoiy munosabatlarni tartibga soluvchi vazifani bajaradi hamda shaxsning ham, jamoatning ham huquqiy ong darajasini aks ettiradi.

"Huquqiy madaniyat ijtimoiy xususiyatga ega, o'z rivojlanishida dinamik bo'lib, davlat va umuman jamiyat rivojlanishining asosiy yo'nalishlarini aniqlash imkonini beruvchi ma'lum bir o'ziga xos belgilar majmuasiga ega.

K.S. Yadrishnikovning ta'kidlashicha, barcha ta'lim tashkilotlari voyaga yetmaganlarning oilalari bilan hamkorlikda "huquqiy ong va huquqiy madaniyatni rivojlantirish"ni ustuvor vazifa sifatida hal etishlari zarur.

Talabalarda ijobiy huquqiy madaniyat va yuksak fuqarolik mas'uliyatini shakllantirish zarurligi "Fuqarolarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash" Davlat dasturida ham belgilangan. Huquqiy ta'lim voyaga yetmaganlarning qonunga bo'ysunuvchi xulq-atvori uchun mustahkam poydevor yaratadi, zarur huquqiy bilimlar zaxirasini hamda ularni turli hayotiy vaziyatlarda qo'llay olish tajribasini rivojlantiradi.

Huquqiy ta'lim jarayonida huquqiy ong va madaniyatni shakllantirishdagi muammolar hamda ularni hal etish usullari

Huquqni o'qitish jarayonida ta'lim tashkilotlari quyidagi vazifalarni hal etadi:

Talabalarning fuqarolik faolligini rivojlantirish, huquqiy ongni shakllantirish va huquqiy madaniyatni tarbiyalash.

Qonunga hurmat ruhini singdirish, o'z harakati va qilmishi uchun mas'uliyat hissini shakllantirish hamda qonuniy vositalar orqali murosaga kelish qobiliyatini rivojlantirish.

Olingan huquqiy bilimlarni kundalik hayotda qo'llay olish ko'nikmalarini shakllantirish.

Ekstremizm va radikalizmga qarshi kurashish ko'nikmalarini egallash.

Huquqiy ta'limning mohiyati "o'qituvchining huquqiy madaniyatni rivojlantirish maqsadida o'quvchilar ongiga maqsadli ta'sir ko'rsatishi" tamoyiliga asoslanadi. Shu asosda huquqiy ta'limning quyidagi asosiy vazifalari belgilanadi:

huquqqa oid bilimlarni rivojlantirish;

huquqiy normalarga nisbatan qadriyatli munosabatni shakllantirish;

huquqiy bilimlarni amaliy faoliyatda qo'llash ko'nikmalarini hosil qilish;

o'quvchilarda qonuniy xulq-atvorni shakllantirishga ko'maklashish.

Ta'kidlash joizki, davlat siyosatining barcha asosiy yo'nalishlari o'zaro bog'liq bo'lib, huquqiy madaniyatni yuksaltirish borasida kompleks tarzda amalga oshirilmoqda. Bunday siyosatning muhim yo'nalishlari — huquqiy

ta'lim, kadrlar tayyorlash va huquqiy ongni rivojlantirishdir. Talabalar o'rtasida ijobiy huquqiy madaniyatni to'liq shakllantirish uchun ushbu yo'nalishlarning barchasida faoliyatni takomillashtirish zarur.

Bunday tadbirlarda nafaqat davlat organlari va jamoat tashkilotlari, balki ta'lim muassasalari o'qituvchilari, shuningdek, voyaga yetmaganlarning ota-onalari (yoki boshqa qonuniy vakillari) ham faol ishtirok etishlari lozim.

Bizning fikrimizcha, huquqiy asarlarni tahlil qilish asosida talabalarning huquqiy madaniyati bir nechta tarkibiy qismlardan iborat:

Intellektual komponent — amaldagi qonunchilikni chuqur bilish, huquqni ijtimoiy munosabatlarni tartibga solishning zarur elementi sifatida idrok etish va huquqiy axborotga tanqidiy munosabatda bo'lish.

Hissiy-psixologik komponent — huquqiy ongni mustahkamlash, huquqiy normalar va umuman qonunga hurmat hissini shakllantirish.

Xulq-atvor (amaliy) komponent — huquqiy ahamiyatga ega bo'lgan holatlarda olingan huquqiy bilimlarni amaliyotda qo'llash ko'nikmasini rivojlantirish.

O'smirlarning huquqiy madaniyatini baholash mezonlari quyidagilardan iborat:

amaldagi qonunchilikni bilish darajasi;

turli hayotiy vaziyatlarda huquqiy bilimlarni amalda qo'llay olish qobiliyati;

ijtimoiy munosabatlarni va o'z huquqiy maqomini qonun asosida tartibga solish zarurligini anglash;

huquqiy faollik darajasi;

huquqiy nigilizm darajasi.

O'smirlik davrida huquqiy madaniyatni shakllantirish jarayoniga quyidagi ijtimoiy omillar ta'sir ko'rsatadi:

O'smirning hozirgi paytdagi ijtimoiy holati — jamiyatning iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy rivojlanish darajasi hamda kriminogen vaziyat bilan bog'liq omillar.

Yosh avlodni ta'lim va tarbiyalash borasidagi davlat siyosati.

Ommaviy axborot vositalari, internet va norasmiy yoshlar guruhlar orqali axborot, jumladan, huquqiy ma'lumotlardan foydalanish imkoniyatlari.

O'smirning ijtimoiy muhiti — ko'pincha huquqiy yoki huquqqa zid yo'nalishga ega bo'lgan norasmiy guruhlar ta'siri.

Ota-onalar va o'qituvchilar bilan o'zaro munosabatlar.

XULOSA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, o'quvchi va talabalar huquqiy madaniyatini yuksaltirish jarayoni tizimli yondashuvni talab etadi. Huquqiy ta'lim - shaxsning huquqiy ongini shakllantirish, qonunlarga hurmat ruhini singdirish va ijtimoiy faol, mas'uliyatli fuqaroni tarbiyalashning eng samarali vositasidir. Ta'lim jarayonida huquqiy madaniyatni rivojlantirish faqat nazariy bilimlar bilan cheklanmasdan, amaliy mashg'ulotlar, interaktiv metodlar va ijtimoiy loyihalar orqali mustahkamlanishi lozim.

Huquqiy madaniyatning shakllanishida oila, maktab va jamiyatning o'zaro hamkorligi muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, ta'lim muassasalari o'quvchilarda qonuniy xulq-atvorni, huquqiy mas'uliyatni va fuqarolik burchini anglashni shakllantirishda markaziy rol o'ynaydi. Davlat siyosatida huquqiy ta'limni modernizatsiya qilish, yoshlar o'rtasida huquqiy savodxonlikni oshirish hamda huquqiy nigilizm va befarqlikka qarshi kurashish ustuvor yo'nalish bo'lib qolishi zarur.

Shunday qilib, o'quvchi va talabalar huquqiy madaniyatini rivojlantirish — huquqiy davlat va fuqarolik jamiyatini barpo etishning poydevori bo'lib, bu yo'nalishda uzluksiz ta'lim, tarbiya va ijtimoiy hamkorlikning uyg'unligi muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. — Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. — Toshkent: Adolat, 2020.
3. Granovskaya A. Huquqiy madaniyat va shaxs huquqlarini ta'minlash / E. A. Lukasheva tahriri ostida. — Moskva: Yuridik adabiyot nashriyoti, 1988.
4. Vygotskiy L. S. O'smirlik pedagogiyasi. — Moskva: Prosveshcheniye, 1929.
5. Ibraeva G. R., Klintsova N. N. "Huquqiy ta'lim oliy ta'lim tizimida huquqiy ong va huquqiy madaniyatni shakllantirishning asosiy elementi sifatida" // Ijtimoiy-gumanitar fanlarning zamonaviy muammolari. — 2016. — №1(3). — B. 168–170.
6. Ivannikov I. A. "Huquqiy madaniyat kontseptsiyasi" // Yurisprudensiya. — 1998. — №12. — B. 16–18.
7. Manina A. A. "Huquqiy ta'lim sohasidagi davlat siyosatining yo'nalishlari" // Jamiyat va huquq. — 2012. — №3(40). — B. 51–54.
8. Karimov I. A. Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch. — Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
9. Xolbekov M. M. Huquqshunoslik asoslari. — Toshkent: TDYU nashriyoti, 2019.
10. Tursunov B. B. "O'smirlar huquqiy madaniyatini shakllantirishda ta'lim muassasalari o'rni" // Pedagogika va psixologiya jurnali. — 2021. — №2. — B. 112–116.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100